

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

М.А. Коротєєв

« 08 » 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Європейські соціальні студії: можливості для України
(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»

Освітня програма: Соціальне забезпечення

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми Соціальне забезпечення. Умань: Уманський НУС, 2024. 19 с.

Розробник: Улянич Ю.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

(підпис)

(Улянич Ю.В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «7» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Прокопчук О.Т.)

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва протокол від «8» серпня 2024 року №1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Мудрак Р.П.

«08» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	дистанційна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 Соціальна робота	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: соціальне забезпечення	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Асинхронна робота	
		Самостійна робота	
		60 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 65% - 35%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Європейські соціальні студії: можливості для України» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота.

Мета вивчення дисципліни – здобути теоретичні знання та набути практичних навичок під час вивчення та аналізу європейського досвіду у сфері соціальної політики, соціального захисту та соціального розвитку з метою використання цього досвіду для вдосконалення системи соціального захисту та політики соціального розвитку в Україні.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з європейським досвідом – курс має на меті представити учасникам знання про структуру, принципи, тенденції та інструменти європейської соціальної політики та соціального захисту;
- аналіз кращих практик – учасники курсу вивчають кращі практики з країн Європейського Союзу у сфері соціальної політики та вдалих стратегій соціального розвитку для подальшого впровадження в українські умови;
- розробка рекомендацій та стратегій – на основі вивченого досвіду учасники курсу розробляють рекомендації та стратегії щодо вдосконалення української соціальної політики, включаючи вдосконалення системи соціального захисту, підвищення якості життя громадян, зменшення соціальних нерівностей тощо.
- поширення знань та взаємодія – курс може сприяти створенню мережі фахівців та експертів, які мають знання та досвід у галузі соціальної політики, що сприятиме обміну досвідом та співпраці в цій сфері.

Предметом дисципліни є систематичний процес розробки та аналізу європейського досвіду у сфері соціальної політики, соціального захисту та соціального розвитку з метою використання цього досвіду для вдосконалення системи соціального захисту та політики соціального розвитку в Україні.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Основи соціального забезпечення	Соціальне страхування
Економіка праці і соціально трудові відносин	Недержавне соціальне забезпечення

Вивчення навчальної дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота (табл. 1).

Таблиця 1

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни
«Європейські соціальні студії: можливості для України»**

Шифр компетентност	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
		ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
		ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
			Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;
		ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
СК 15	Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності	ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Європейські соціальні студії: можливості для України», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Європейські соціальні студії: можливості для України»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	сутності та принципів організації соціальної політики ЄС; законів та нормативних актів у сфері соціальної політики.	лекція, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль, підсумковий контроль
1.2	власних прав і обов'язків члена суспільства,		
1.3	різних моделей соціального захисту, що існують у країнах ЄС.		
1.4	європейських соціальних студій		
1.5	міжнародних стандартів у сфері соціального захисту та прав людини		
2	Уміння/навички:		
2.1	аналізувати моделі соціального захисту, що існують у країнах ЄС;	лекція, дискусія, робота над написанням наукового есе, вирішення задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка презентацій та представлення наукового есе, модульний контроль
2.2	розрізняти переваги та недоліки різних європейських підходів щодо соціального забезпечення та застосувати ці знання для розвитку та вдосконалення системи соціального забезпечення в Україні.;		
2.3	оцінювати міжнародні соціальні стандарти.		
3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців вагомості розвитку та підтримки соціальної сфери;	дискусія, аналітична робота, вирішення ситуаційних задач	представлення презентацій, розбір ситуаційних задач, підсумковий контроль
3.2	презентація соціальних проектів ;		
3.3	ведення діалогу щодо сутності та принципів організації соціальної політики ЄС.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Відповідальність за правильне розуміння і трактування щодо системи соціального захисту у ЄС, а також які можливості та виклики вона ставить перед країнами-членами.	дискусія, аналітична робота	представлення презентацій, підсумковий контроль
4.2	Здатність автономно аналізувати європейський досвід та використовувати його для реформування української системи соціального захисту; підготувати себе до роботи у сфері соціальної політики в Україні; сприяти європейській інтеграції України.		

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни
«Європейські соціальні студії: можливості для України»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;	Лекція, практичні завдання самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;	Лекція, практичні завдання, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль
ПРН 14	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;	Лекція, практичні завдання, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, модульний контроль.
ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;	Лекція, практичні завдання з вирішення професійно орієнтованих задач, кейс-метод, самонавчання	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, модульний контроль.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналіз політики та правової системи європейського союзу та її вплив на соціальну політику та правову систему України

Тема 1. Поняття та політика Європейського Союзу

1. Загальна характеристика Європейського Союзу
2. Зайнятість і соціальні справи.
3. Робочі місця.
4. Інвалідність.
5. Похилий вік в ЄС.
6. Цифрова економіка та суспільство.
7. Безпека й захист громадян.

Тема 2. Соціальна політика ЄС: можливості для України / Topic 2. EU social policy: opportunities for Ukraine

1. Основні принципи соціальної політики ЄС. / 1. Basic principles of EU social policy.
2. Бороться з бідністю та соціальною ексклюзією. / 2. Fighting poverty and social exclusion.
3. Особливості систем соціального захисту в країнах ЄС. / 3. Features of social protection systems in the EU.
4. Можливості для України у сфері соціальної політики ЄС. / Opportunities for Ukraine in the field of EU social policy.

Тема 3. Правова система та економічна політика ЄС: можливості для України

1. Джерела формування правової системи ЄС.
2. Робота суду ЄС.
3. Особливості захисту прав людини в ЄС.
4. Можливості для України у сфері правової системи ЄС.
5. Основні цілі економічної політики ЄС.
6. Джерела стимулювання ЄС економічного зростання та зайнятості.
7. Особливості економічних систем в країнах ЄС.
8. Можливості для України у сфері економічної політики ЄС.

Змістовий модуль 2. Порівняльний аналіз моделей соціальної політики в різних країнах та програм соціального інвестування в Європейському Союзі.

Тема 4. Модель соціальної політики Сполучених Штатів Америки

1. Історія та розвиток моделі соціальної політики в США.
2. Основні аспекти моделі соціальної політики в США.
3. Актуальні виклики та перспективи для моделі соціальної політики в США
4. Досвід соціальної політики США: можливості для України.

Тема 5. Соціальна політика Швеції

1. Історія та розвиток соціальної політики в Швеції:
2. Основні аспекти соціальної політики в Швеції.
3. Актуальні виклики та перспективи для соціальної політики в Швеції.
4. Досвід соціальної політики Швеції: можливості для України.

Тема 6. Соціальна політика Ізраїлю

1. Історія та розвиток соціальної політики в Ізраїлі.
2. Основні аспекти соціальної політики в Ізраїлі.
3. Актуальні виклики та перспективи для соціальної політики в Ізраїлі.
4. Досвід соціальної політики Ізраїлю: можливості для України.

Тема 7. Програми соціального інвестування як діють в країнах Європейського Союзу

1. Визначення та основні принципи соціального інвестування.
2. Огляд програм соціального інвестування в країнах Європейського Союзу.
3. Ефективність та вплив програм соціального інвестування.
4. Виклики та перспективи розвитку соціального інвестування в Європейському Союзі.

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль							Кількість годин				
№	Назва	Денна форма					Заочна форма				
		Усього	го	в тому числі			Усього	в тому числі			
				л	п	і		с.р.	л	п	і
1.	Змістовий модуль 1. Аналіз політики та правової системи європейського союзу та її вплив на соціальну політику та правову систему України										
1.1	Тема 1. Поняття та політика Європейського Союзу	16	4	4		8	14	1	1		12
1.2	Topic 2. EU social policy: opportunities for Ukraine*	16	4	4		8	18	1			17
1.3	Тема 3. Правова система та економічна політика ЄС: можливості для України	16	4	4		8	18	1	1		16
Разом за змістовим модулем 1.		48	12	12		24	50	3	2		45
2.	Змістовий модуль 2. Порівняльний аналіз моделей соціальної політики в різних країнах та програм соціального інвестування в Європейському Союзі										
2.1	Тема 4. Модель соціальної політики Сполучених Штатів Америки	16	4	4		8	15	2	1		12
2.2	Тема 5. Соціальна політика Швеції	16	4	4		8	19	1			18
2.3	Тема 6. Соціальна політика Ізраїлю	20	6	4		10	18	1			17
2.4	Тема 7. Програми соціального інвестування як діють в країнах Європейського Союзу	20	6	4		10	18	1	1		16
Разом за змістовим модулем 2.		72	20	16		36	70	5	2		63
Разом		120	32	28		42	120	8	4		108

**Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять*

5. Теми практичних занять

Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Аналіз політики та правової системи європейського союзу та її вплив на соціальну політику та правову систему України		
Тема 1. Поняття та політика Європейського Союзу	4	1
Topic 2. EU social policy: opportunities for Ukraine*	4	
Тема 3. Правова система та економічна політика ЄС: можливості для України	4	1
Разом за змістовим модулем 1.	12	2
Змістовий модуль 2. Порівняльний аналіз моделей соціальної політики в різних країнах та програм соціального інвестування в Європейському Союзі		
Тема 4. Модель соціальної політики Сполучених Штатів Америки	4	1
Тема 5. Соціальна політика Швеції	4	
Тема 6. Соціальна політика Ізраїлю	4	
Тема 7. Програми соціального інвестування як діють в країнах Європейського Союзу	4	1
Разом за змістовим модулем 2.	16	2
РАЗОМ	28	4

**Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять*

6. Самостійна робота

Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1 Аналіз політики та правової системи європейського союзу та її вплив на соціальну політику та правову систему України		
Тема 1. Поняття та політика Європейського Союзу	8	12
Topic 2. EU social policy: opportunities for Ukraine	8	17
Тема 3. Правова система та економічна політика ЄС: можливості для України	8	16
Разом за змістовим модулем 1.	24	45
Змістовий модуль 2. Порівняльний аналіз моделей соціальної політики в різних країнах та програм соціального інвестування в Європейському Союзі		
Тема 4. Модель соціальної політики Сполучених Штатів Америки	8	12
Тема 5. Соціальна політика Швеції	8	18
Тема 6. Соціальна політика Ізраїлю	10	17
Тема 7. Програми соціального інвестування як діють в країнах Європейського Союзу	10	16
Разом за змістовим модулем 2.	36	63
РАЗОМ	60	108

7. Самостійна робота (індивідуальні завдання)

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами за власним вибором. Вони не є обов'язковими і належать до вибіркових завдань.

Індивідуальні завдання охоплюють:

- а) підготовку і презентацію реферату (один протягом семестру),
- б) підготовку і презентацію наукового есе (по темах змістовного модуля 2),
- в) виступ з міні-лекцією з проблемних питань (одну протягом семестру),
- г) складання комплексного фінансового кросворду (один протягом семестру),
- д) складання тематичного фінансового кросворду (один протягом семестру),
- е) складання тематичних тестів (один варіант протягом семестру).

Самостійна робота для здобувачів передбачає виконання індивідуальних завдань. Метою виконання самостійної роботи є набуття комплексу теоретичних і практичних знань здобувачів освіти щодо організації, розробки, реалізації та моніторингу професійної та соціальної адаптації учасників бойових дій та членів їх сімей.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України» здобувачі виконують одне індивідуальне завдання. Самостійну роботу здобувачі виконують протягом вивчення дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України» з проведенням консультацій з викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

8. Методи навчання

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються здобувачами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у семінарських заняттях, при виконанні самостійної роботи, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: лекції-бесіди, кейс-метод, метод «дерева рішень», презентації.

Лекції-бесіди – при читанні лекції здобувачам даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань здобувачів, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити на переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи

альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками.

Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Європейські соціальні студії: можливості для України» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2226>

Зв'язок здобувачів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних здобувачами знань, сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- усного контролю – при проведенні опитувань здобувачів під час лабораторних занять, здачі лабораторних завдань;
- тестовий контроль – при складанні модульного контролю;
- практичного контролю – при перевірці та встановленні правильності виконання здобувачами індивідуальних х завдань;
- самоконтролю – при регулюванні здобувачами своєї навчальної діяльності за допомогою ведення здобувачами індивідуального обліку накопичених балів за рейтинговою оцінкою виконаної ними роботи та порівняння з нормативними значеннями.

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена 100-бальна шкала (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо).

При виконанні модульного контролю оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання та практичні вміння, яких набули здобувачі після опанування певного змістового модуля. Максимальна оцінка за кожен модульний контроль – 15 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право з дозволу викладача скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли здобувач не з'явився на проведення модульного контролю без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання здобувача вважаються незадовільними, за умови, що сума балів його поточної успішності та за модульний контроль

складають менше 60% відповідно до шкали оцінювання національної шкали оцінювання та ECTS. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік»

	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Наукова робота	Загальна сума балів
Кількість балів за змістовий модуль	35				55					10	100
Теми	T1	T2	T3	МК1	T4	T5	T6	T7	МК2	10	
Кількість балів	5	5	10	15	10	10	10	10	15		
у т.ч. активність на практичних заняттях	3	3	5		5	5	5	5			
- виконання самостійної роботи	2	2	5		5	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами поточної успішності він набрав 60 і більше балів.

11. Методичне забезпечення

1. Європейські соціальні студії: можливості для України: інструктивно-методичні матеріали для проведення семінарських і для виконання практичних завдань студентами денної форми навчання для всіх спеціальностей за вибором на рівні університету. Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУС. 2023. 20 с

2. Європейські соціальні студії: можливості для України: методичні матеріали та вказівки для виконання самостійної та індивідуальної роботи студентами денної та заочної форми навчання для всіх спеціальностей за вибором на рівні університету. Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУС. 2023. 15с.

3. Бондаренко Н.В., Улянич Ю.В. Європейські соціальні студії: можливості для України. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності для всіх спеціальностей за вибором на рівні університету. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2226>.

12. Рекомендована література

1. Непочатенко О.О., Мальований М.І., Власюк С.А., Колотуха С.М., Бондаренко Н. В. Особливості фінансово-кредитного забезпечення товаровиробників аграрної сфери України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. С. 197-208.

2. Бечко П. К., Власюк С.А., Бондаренко Н. В., Непочатенко О.А., Кобилянський М.О. Регуляторний механізм в системі страхових ризиків суб'єктів підприємницької діяльності аграрної сфери. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. С. 179-187.

3. Цимбалюк Ю. А., Бондаренко Н. В., Андрусішина Т. В. Стан інвестиційної діяльності підприємств України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2022. Вип. 101. Ч. 2 : Економічні науки. С. 91-100.

4. Бондаренко Н. В., Ролінський О. В., Гумен О. В., Андрусішина Т. В. Соціальне страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2023. Вип. 102. Ч. 2 : Економічні науки. С. 213-221.

5. Прокопчук О.Т., Бондаренко Н. В., Улянич Ю.В., Фротер О.С., Андрусішина І. В. Особливості системи соціального захисту населення в Україні. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2023. Вип. 102. Ч. 2 : Економічні науки. С. 131-145.

6. Бондаренко Н. В. Улянич Ю.В., Деркач Т. А., Андрусішина Н. В. Система пенсійного забезпечення в Україні. *Збірник наукових праць Уманського*

національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2023. Вип. 102. Ч. 2 : Економічні науки. С. 82-91.

7. Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Пташник С. А., Пономаренко О. В. Система соціального захисту населення і методи її вдосконалення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. №3.

8. Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Пташник С. А., Трушевський О. О., Пономаренко О. В. Особливості функціонування систем соціального страхування зарубіжних країн та його адаптація у вітчизняну практику. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Економічні науки". 2023. №10.

9. Європейський Союз: політика та інститути. за редакцією А. І. Субботіна. Київ. «Знання». 2014. 78с.

10. Соціальна робота в Україні: теорія та практика. За редакцією С. В. Бобкова. Київ: «Академія». 2015. 456с.

11. Холл Ентоні. Європейська соціальна політика та соціальна робота: Соціальна робота, заснована на громадянстві. Київ: Видавництво. «Літопис». 2023. 320 с.

Допоміжна

12. Андерсон, К., Хікс, С., & Іган, М. Соціальна політика в Європейському Союзі (4-те вид.). Лондон: Palgrave Macmillan. 2023. 400с.

13. Бондаренко Н.В., Булах В.В. Оцінка медичного страхування в Україні. Стан та умови розвитку економіки в Україні: теорія, методологія, практика. / Під ред. д.е.н., проф. Непочатенко О.О. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2018. С.121-128.

14. Бондаренко Н.В., Півненко В.В. Проблеми розвитку ринку страхових послуг в Україні. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання аграрної науки» присвячої 150 річчю заснування факультету агрономії Уманського НУС. (15 листопада 2018р.). Редкол. Непочатенко О.О. (від. ред. Умань). та ін. Київ: Видавництво «Основа». 2018р. С. 267-269.

15. Власюк С. А., Бондаренко Н. В. Інвестиційна діяльність страхового ринку. Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні : зб. матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні», м. Херсон, 10 грудня 2020 р. Херсон : ХНТУ, 2020. С. 228-231.

16. Бондаренко Н.В., Власюк С.А., Підпригора С.М. Переваги та недоліки недержавного пенсійного страхування в Україні. Гармонійний розвиток економіки України в умовах трансформаційних перетворень / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський», 2021. С. 53-59.

17. Бечко П. К., Бондаренко Н. В. Міжнародний досвід соціального забезпечення. The 1st International scientific and practical conference "European scientific congress" (February 20-22, 2023) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2023. P. 393-402.

18. Свалфорс С. Європейські держави загального добробуту: порівняльні перспективи / Пер. з англ. О. І. Пономарьової. Київ: «Літера ЛТД», 2013. 400 с.

19. Messina M.. *S2ocial Policy in the European Union»* by Anthony. 448с.
20. Лоренс, С., Лавалетт, Р., Іоакімідіс, В. (2019). *Європейська соціальна політика та соціальна робота: соціальна робота на основі громадянства*. Лондон: Routledge. 2019. 225с.
21. Бульба В., Євтухов О. Соціальні ризики людського розвитку: сутність та місце в державному управлінні. *Актуальні проблеми державного управління*. 2(52). 2017. с. 209-214.
22. Варналій З. С., Буркальцева О. С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення : кол. монографія. Київ, 2011. 299 с.
23. Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2019-2021 роки : Угода Кабінету Міністрів України; Мінсоцполітики України, ФПУ від 14.05.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001120-19> (дата звернення: 25.11.2019).
24. *Європейська соціальна модель: виклики та перспективи" / О. І. Пономарьова*. Київ: Літера ЛТД. 2012. 256с.
25. Піч В.М. *Соціальна політика Європейського Союзу: порівняльний аналіз*. Київ: «Академія», 2014. 158с.
26. Субботін А.І. *Україна та Європейський Союз: політика соціальної інклюзії»* Київ: «Знання». 2015. 352с.
27. Субботін А. І. *Європейський Союз: політика та інститути: [навчальний посібник]* / А. І. Субботін. Київ: Знання. 2014. 352 с.
28. *Соціальна робота з сім'ями та дітьми в Україні*. С. В. Бобков. Київ: Академія. 2016.256с.

13. Інформаційні ресурси

29. Сайт Європейської Комісії з питань соціальної політики та зайнятості. URL: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/information-people-fleeing-war-ukraine/fleeing-ukraine-access-jobs_ Сайт Представництва Європейського Союзу в Україні: <видалено недійсну URL-адресу
30. Стратегічний діалог про майбутнє сільського господарства ЄС. URL: https://commission.europa.eu/index_en
31. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України: Указ Президента України від 22 червня 2019 року № 423/2019 // Урядовий портал. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text>
32. Про внесення змін до Положення про Міністерство соціальної політики України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1376 // Урядовий портал. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1094-2023-%D0%BF#Text>
33. Сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
34. Міністерство соціальної політики України: URL:
35. Представництво Європейського Союзу в Україні: URL: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_en
- 36.

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Європейські соціальні студії: можливості для України», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).

2. Оновлено матеріал змістових модулів та тем з навчальної дисципліни.

3. Оновлено перелік рекомендованої літератури.